

1 גַּן נְעוּל אַחוּתִי פְלֶה גַל נְעוּל מַעֲנֵן חֲתוּם, וּפִרְשׁ בְּמִצּוֹת דּוּד:
 2 "עַתָּה חוּזר לִשְׂבַחָהּ כְּדַבֵּר הַצְּנִיעוּת וְכֵן יֹאמֵר הָיָה אֵת כִּגַּן הַנְּעוּל שֶׁאֵין מִי
 3 יוֹכֵל לְבוֹא בּוֹ כִּי אִם בְּעַל הַגֵּן ... אֵת נְעוּל כְּמַעֲנֵן הַנְּעוּל ... וְהַנְּמַשֵּׁל הוּא עַל
 4 הַהֲרַחֲקָה מִן עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמוֹלֹת" וּמֵבִיא אֲדָמוּר מִהַר"ש פְּעַל

5 יוֹם הַהִלְדָּת דְּב' אֵייר
 6 שְׁנוּלר בְּיוֹם ב' אֵייר (בשְׁנַת
 7 תַּקצ"ג) בְּהַמְאָמֵר שֶׁלּוֹ
 8 דְּפָרְשֵׁת תְּזַרְיעַ-מִצּוֹרַע
 9 בְּהַמְשָׁךְ סִדְרַת מֵאֵמִרִים
 10 בְּהַמְשָׁךְ אֶחָד שֶׁפּוֹתַחַת בְּדִבּוּר-
 11 הַמִּתְחִיל מִצָּה זוֹ מִשְׁנַת ת"ר"ם
 12 פְּרוּשׁ הַתְּרַגּוּם, עַל פְּסוּק זֶה
 13 דְּכִמוֹ שֶׁגֵּן-עֶדֶן הוּא נְעוּל
 14 וְאֵי-אֶפְשָׁר לְפָנֵס בּוֹ וְלֹא
 15 כֹּל אֶחָד רֹשָׁאי לְהִיכַסֵּן לִגְן-עֶדֶן
 16 כִּי-אִם נִפְשׁוֹת הַצְּדִיקִים,
 17 כִּן יִשְׂרָאֵל אוֹגְדִין קוֹשֵׁרִים
 18 וּמֵיחִידִים אֵת פְּתַחֲיָהֶם
 19 לְבַעֲלָם זֶה הַקֶּבֶ"ה וְלֹא
 20 מֵאִפְשָׁרִים לֵאמֹר אֶחָד מִלְּבַד
 21 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיכַסֵּן
 22 בְּחֹכֶם. וּמֵבִאֵר בְּהַמְאָמֵר
 23 הַנּוֹכַח שֶׁל הַרְבֵּי מֵהַר"ש, דְּגַן
 24 הוּא תַעֲנוּג, בְּשׁוּנָה מֵהַבַּיִת
 25 שֶׁהוּא צוּרֵךְ הַכְּרַחֲי, הַגֵּן נוֹעַד
 26 לְהֵאָנֵחַ וְתַעֲנוּג וְעֵנֵן גַּן נְעוּל
 27 תּוֹכֵן הָאֵמִירָה שְׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל
 28 נִמְשְׁלוּ לִגְן נְעוּל הוּא שְׁאֵין
 29 הַתַּעֲנוּג רַק בְּאֵלְקוּת שֶׁהִם
 30 'עוֹלָם' בְּפָנֵי כֹל סוּגֵי הַתַּעֲנוּגִים
 31 וְהַעֲנוּג שֶׁלֵּהֶם הוּא רַק בְּאֵלְקוּת,
 32 וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב וְעַמְּךָ לֹא
 33 חִפְצָתִי וְכִמְבוֹאֵר בְּחִסְדוֹת

34 שֶׁהַכּוֹנֵה שֶׁהֲרַצוֹן וְהַחֲפֵץ שֶׁל הַיְהוּדִי הוּא אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצֻמוֹ וְלֹא
 35 לְשׁוֹם דְּבַר אַחֵר וְאִפְּלוֹ לֹא לְדַרְגוֹת רוּחָנִיּוֹת גְּבוּהוֹת שֶׁהֵם "עַמְךָ" בְּקִירוּב אֶל
 36 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצֻמוֹ.
 37 וְלִהְיֶיךָ שֶׁבְּהַמְאָמֵר שֶׁלְּפָנֵי-זֶה בְּמֵאֵמֵר הַקּוֹדֵם בְּאוֹתוֹ 'הַמְשָׁךְ'
 38 מֵאֵמִרִים מֵבִאֵר דְּגַן נְעוּל עַבְדוֹת ה' הוּא בְּחִינַת סוּר מִקְרַע הַזְּהִירוֹת

39 מִלְּעִבּוֹר עַל מִצּוֹת לֹא-תַעֲשֶׂה. דְּעֵנֵן סוּר מִקְרַע הוּא בְּעֵקֶר כְּפַעַל
 40 מִמֶּשׁ וְזוֹ עֲבוּדָה שֶׁלֹּא קִשּׁוּרָה כֹּל-כֵּךְ לְרַגֵּשׁ הַלֵּב וְהַתְּבוּנָה וְהַשְׁגָּה בְּמוֹת.
 41 וְהַחֲדוּשׁ שֶׁבְּמֵאָמֵר זֶה (עַל-פִּי פְּרוּשׁ הַתְּרַגּוּם) הוּא, דְּגַן
 42 נְעוּל הוּא לֹא רַק "נְעוּל" בְּמוֹכֵן שֶׁאֵין נְתִינַת מְקוֹם לְעִבְרָה עַל רִצּוֹן ה'
 43 בְּמַעֲשֵׂה בְּפוּעַל אֲלֵא שְׁגָם
 44 הַתַּעֲנוּג שֶׁלּוֹ שֶׁהוּא כּוֹחַ
 45 עֲמוּק וְנִעְלָה בְּנֶפֶשׁ הוּא רַק
 46 בְּאֵלְקוּת.

47 וְהִנֵּה ב'מִצְוֹת דְּוֹד' עַל
 48 הַפְּסוּק "גֵּן נְעוּל..." מִפְּרָשׁ,
 49 שֶׁיִּשְׂרָאֵל הֵם כְּגַן הַנְּעוּל
 50 שְׁאֵין מִי שְׁיֻכַּל לְבוֹא
 51 בּוֹ, כִּי-אִם בְּעַל הַגֵּן
 52 וּבְנִמְשָׁל, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא מְכַנְּסִים
 53 לְתוֹךְ רְשׁוּתָם אֶף גּוֹרֵם זֶר מִלְּבַד
 54 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְצָרִיף
 55 לְהִבִּין, לְפִי פִירוּשׁ הַמִּצּוֹת
 56 דוּד, מֵתְעוּר קוֹשֵׁי דְּבַרְבֵּי הַרְבֵּי
 57 מֵהַר"ש בְּמֵאֵמֵר כִּי הָרִי זֶה
 58 שְׁגֵן הוּא מְקוֹם שֶׁל תַּעֲנוּג
 59 הוּא גַם בְּגַן כְּפִשּׁוּטוֹ,
 60 שֶׁהָרִי גֵן שֶׁל עֲצִים וּפְרָחִים וְכד'
 61 נוֹעַד לְיִהְיוֹת וְלִהְתַּעֲנוּג בּוֹ וְאִם
 62 כֵּן, גַם מִהַמְשָׁל דְּגַן נְעוּל
 63 כְּפִשּׁוּטוֹ, גַם אִם נִפְרַשׁ
 64 שֶׁהַמְשָׁל מֵ"גֵן נְעוּל" שֶׁבְּפְסוּק זֶה
 65 מְדַבֵּר עַל גֵּן בְּמוֹכֵן הַפְּשׁוּט, גֵּן
 66 גִּשְׁמִי, עֲדִיין מוֹכֵן דְּעֵנֵן
 67 אוֹגְדִין פְּתַחֲיָהֶן בְּנִמְשָׁל
 68 הוּא שֶׁהַתַּעֲנוּג שֶׁלּוֹ שֶׁל
 69 הָאָדָם הַעוֹבֵד אֵת ה' הוּא רַק
 70 בְּאֵלְקוּת, וְמֵה מִתְּנִסָּף
 71 בְּהִכְנַת הַעֲנֵן דִּישְׂרָאֵל

72 אוֹגְדִים פְּתַחֲיָהֶם וְלֹא מֵאִפְשָׁרִים לֵאמֹר אֶחָד, מִלְּבַד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 73 לְבוֹא בְּחֹכֶם, עַל-יְדֵי הַפְּרוּשׁ שֶׁל הַתְּרַגּוּם שֶׁגֵּן נְעוּל קָאֵי עַל
 74 גֵּן-עֶדֶן?
 75 וּבְפִרְט הַקּוֹשֵׁי מִתְחַזֵּק יוֹתֵר לְאוֹר הַעוֹבְדָה דְּגַן נְעוּל כְּפִשּׁוּטוֹ, גֵּן גִּשְׁמִי
 76 (כְּפְרוּשׁ ה'מִצְוֹת דְּוֹד') מֵתָאִים לְכַאוּרָה יוֹתֵר לְהַנְמָשֵׁל

בס"ד. שבת פרשת תזריע-מצורע, ג'
אייר ה'תשנ"ז*

(* יצא לאור בקונטרס ב' אייר — תשנ"ז, "לקראת ב' אייר, תפארת שבתפארת, יום הולדת כ"ק אדמו"ר מהר"ש נ"ע — הננו מוציאים לאור .. ל' ניסן, אדר"ח אייר, שנת ה'תשנ"ז. 1) שה"ש ד, יב. 2) פי"ד (ע' יט). וראה גם ד"ה זה באוה"ת שה"ש כרך ב (ע' תלב. שם ע' תמג). 3) פט"ו (ע' כא). וכ"ה באוה"ת שם (ע' תלב). 4) תהלים עג, כה. 5) דפ' שמיני פי"ג (ע' יח). 6) ויש לומר, דבסור מרע נכלל גם תאוות היתר. 7) להעיר, שגם במאמר זה (פט"ז — ריש ע' כב) דגן נעול הוא "שיהי' פיה נעול מלדבר דברים בטלים". אבל ביאור זה אינו בהמשך לפירוש התרגום עה"פ גן נעול. 8) להעיר מלקו"ת שלח מה, סע"א ואילך (ועד"ז בלקו"ת פינחס עה, ד) "ונות נק' בחי' התלהבות ורשפי אש וזה כמו זונה הלווטה אחרי זרים". דמזה מוכן, שענין אוגדין פתחיהן הוא לא רק שאינו עושה בפועל אלא שגם אינו להוט אחרי תאוות.

ביאור בדרך אפשר

1 מאשר גן עדן הרוחני. דְּכִיּוֹן שֶׁגַן נְעוּל בְּהַנְמָשֶׁל הוּא הַתַּעֲנוּג שֶׁל
 2 הָאָדָם (יִשְׂרָאֵל) שֶׁהוּא נְעוּל וְסָגוּר מִלְּהַתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגֵי
 3 הַעוֹלָם וּפְתוּחַ רַק לַעֲנוּג בִּאלוּקוֹת, הָרִי הַמְּשָׁל הַמֵּתָאִים לְזֶה
 4 לְכֹאזְרָה הוּא מִגֵּן סֵתֵם שֶׁהוּא מִשֵּׁל פְּשׁוּט וּמוֹכַן יוֹתֵר לְמוֹשֵׁג שֶׁל גֵּן
 5 שֶׁבְּעֵלְיוֹ נוּעַל אוֹתוֹ בְּפָנֵי זָרִים,
 6 וְלָמָּה מְפָרֵשׁ הַתַּרְגוּם 1
 7 שֶׁגַן נְעוּל קָאִי עַל גַּן-עֲדָן 2
 8 שֶׁהוּא (מְלֻכְתַּחֲלָה בְּמִשֵּׁל 3
 9 עֲצוּמוֹ, לֹא רַק בְּנִמְשָׁל) הַתַּעֲנוּג
 10 בְּאֲלֻקוֹת. ?
 11 (ב) וְיִוִּבֵן זֶה הַטַּעַם לִכְךָ 5
 12 שֶׁבְּמֵאֵמֶר מוֹבָא הַפִּירוּשׁ שֶׁ"גֵּן" 6
 13 הוּא גֵּן עֲדָן עַל-פִּי מָה 7
 14 שֶׁכְּתוּב בְּהַמְאָמֵר, דְּגֵן 8
 15 נְעוּל הַתּוֹכֵן שֶׁל הַמִּשְׁל הַמְדַמָּה 9
 16 אֵת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לִגֵּן נְעוּל הוּא 10
 17 כְּעֵנֶן הַקְּדוּשִׁין שֶׁ"נוּעַל" 11
 18 אֵת הָאֵשׁה בְּפָנֵי כָל הָעוֹלָם 12
 19 וּמְתִיר אוֹתָהּ רַק לְבַעֲלָהּ (כְּפִי 12
 20 שֶׁהוֹלֵךְ וּמְבָאֵר).
 21 וּמְבָאֵר זֶה הַרְבֵּי מֵהַר"ש 14
 22 בְּהַמְשָׁךְ הַמֵּאֵמֶר עַל-פִּי 15
 23 הַיְדוּעַ בְּתוֹרַת הַחֲסִידוֹת 16
 24 כְּעֵנֶן הַמִּשְׁמַעוֹת הַפְּנִימִית שֶׁל 17
 25 נוֹסַח הַתְּפִילָה קְדָשְׁנוֹ 17
 26 בְּמִצְוֹתָיִךְ וְתָן חֶלְקֵנוֹ 18
 27 בְּתוֹרָתְךָ, דְּקְדָשְׁנוֹ 19
 28 בְּמִצְוֹתָיִךְ הוּא מְלִשׁוֹן 20
 29 קְדוּשִׁין, דְּעֵנֶן הַקְּדוּשִׁין 21
 30 הוּא הַזְּמַנָּה בְּמוֹכַן שֶׁל הַכְּנָה 22
 31 שִׁישׁ בַּהּ הַכְּנָה וְקִידוּשׁ כְּמוֹ סִימוֹן
 32 דְּבַר לְמִטְרָה מִיּוֹחֲדָת, שֶׁהָאֵשׁה הַמִּתְקַדְּשֶׁת לְבַעֲלָהּ הִיא מְזַמְנָת מוֹכְנָה
 33 וּמוֹקְדֶשֶׁת וּמִיּוֹחֲדָת לְבַעֲלָהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעַקְבוֹת שֶׁהִיא מְקוּדֶשֶׁת
 34 וּמִיּוֹחֲדָת לְבַעֲלָהּ הִיא נְאֻסְרָת מִמִּילָא עַל כָּל הָעוֹלָם וְכַךְ אֲנוּ מְבַקְשִׁים
 35 שֶׁעַל-יְדֵי קִיּוּם הַמִּצְוֹת נְהִיָּה מִיּוֹחֲדִים וּמוֹקְדֶשִׁים לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְקִשְׁרוּרִים
 36 בּוֹ בְּקֶשֶׁר מִיּוֹחֵד. וְתָן חֶלְקֵנוֹ בְּתוֹרָתְךָ הוּא עֵנֶן הַנִּשְׁוֹאִין,
 37 הַמְּשָׁכָה בְּפָנֵימִיּוֹת, כִּשְׁם שֶׁלֹּאחֵר הַקִּידוּשִׁין בֵּין בַּעַל וְאֵשׁה, שֶׁהוּא הַשֵּׁלֵב
 38 הַרְאֵשׁוֹן בְּקֶשֶׁר שְׂבִינְיָהֶם, בֹּא עֵנֶן הַנִּשְׁוֹאִין שֶׁהוּא הַשֵּׁלֵב הַשְּׁנַיִ הָעֵמּוּק
 39 וְהַפְּנִימִי יוֹתֵר, בְּקֶשֶׁר שְׂבִינְיָהֶם שֶׁבּוֹ נוֹצֵר בִּינְיָהֶם יְחוּד פְּנִימִי, כִּךְ אֲנוּ מְבַקְשִׁים

ביאור בדרך אפשר

שֶׁבְּנוֹסָף לְקֶשֶׁר עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁנוֹצֵר עַל-יְדֵי קִיּוּם הַמִּצְוֹת, יִהְיֶה 40
 41 עַל-יְדֵי לִימּוּד הַתּוֹרָה קֶשֶׁר וְיַחְדוּד יוֹתֵר עֲמוּק וְיוֹתֵר פְּנִימִי וְעַד שֶׁהָאָדָם
 42 קוֹלֵט אֵת הַהַמְשָׁכָה וְהַהֲתַלְלוֹת הָאֲלוּקִית בְּתוֹכּוֹ בְּפָנִימִיּוֹת, וְעַד
 43 שֶׁנַּעֲשִׂית חֶלְקֵנוֹ חֲלוּקוֹת וְנַחֲלָתוֹ הַפְּרִטִית שֶׁל הַיְהוּדִי הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת
 44 (דִּישְׂרָאֵל).
 45 וְזֶהוּ הַתּוֹכֵן הַפְּנִימִי שֶׁל
 46 הַתְּפִילָה קְדָשְׁנוֹ בְּמִצְוֹתָיִךְ
 47 וְתָן חֶלְקֵנוֹ בְּתוֹרָתְךָ,
 48 דְּהַמְשָׁכָה וְהַגִּילוּי הָאֲלוּקִי
 49 שֶׁעַל-יְדֵי קִיּוּם הַמִּצְוֹת
 50 הִיא בְּכַחֲבִינָת מְקִיף
 51 מִלְּמַעְלָה, וְאִינָה חוֹדְרַת בְּעוֹמֵק
 52 וּבְפָנִימִיּוֹת נֶפֶשׁ הָאָדָם,
 53 וּפְעֻלָּתָהּ הַהֲשַׁפְעָה שֶׁל
 54 הַמְשָׁכָה וְהַתְּגַלּוֹת זוֹ בְּהָאָדָם
 55 הַמְקִיֵּם אֵת הַמִּצְוָה הִיא
 56 (בְּעֵקֶר) שִׁיְהִיָּה מְבָדֵל
 57 מִהַתְּאָאוֹת וּמְכַל מְדוֹת
 58 הַרְעוּת, בְּדַגְמַת קְדוּשִׁין,
 59 שֶׁפִּירוּשׁוֹ קְדוּשָׁה וְהַבְדֵּלָה דְּזֶה
 60 שֶׁהָאֵשׁה מִתְקַדְּשֶׁת
 61 לְבַעֲלָהּ הוּא (בְּעֵקֶר)
 62 הַעוֹבְדָה שֶׁהָאֵשׁה מְקוּדֶשֶׁת
 63 לְבַעֲלָהּ בֹּאָה לְיָדֵי בִּיטוּי בְּעִיקָר
 64 בְּדַבָּר זֶה שֶׁהִיא נְאֻסְרָת עַל
 65 כָּל הָעוֹלָם. וְעַל-יְדֵי-זֶה
 66 מְכּוּחַ הַעוֹבְדָה שֶׁהָאָדָם מְצַלִּיחַ
 67 לְהִיְתוֹ רְחוּק וּמוֹבְדֵל מֵאֲוֹת
 68 הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִמִּדּוֹת רַעוּת הוּא
 69 נַעֲשֶׂה כְּלִי רְאוּי וּמוֹכְשֵׁר
 70 לְקַלֵּט אוֹר הַתּוֹרָה בְּצוּרָה
 71 פְּנִימִית וְעוֹמֵק, וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מְעִי, שֶׁהוּא עֵנֶן נִשְׁוֹאִין שֶׁהֵם כְּאֵמֹר
 72 קֶשֶׁר וְיַחְדוּד עֲמוּק וּפְנִימִי יוֹתֵר מֵעֵנֶן הַקִּידוּשִׁין (וְכַפִּי שֶׁמְבּוֹאֵר בְּחֲסִידוֹת בְּכַמָּה
 73 מְקוּמוֹת שֶׁפְּעוּלַת הַמִּצְוֹת הִיא כְּדֶרֶךְ 'מְקִיף' וּפְעוּלַת לִימּוּד הַתּוֹרָה הִיא בְּאוֹפֵן
 74 פְּנִימִי, וְכַפִּי שֶׁמוֹסְבֵּר בְּתַנַּיִת פֶּרֶק ד' שֶׁהַמִּצְוֹת נִמְשָׁלוּ לְלִבּוֹשׁ שֶׁנִּמְצָא מֵחוּץ
 75 לְאָדָם וְהַתּוֹרָה נִמְשָׁלָה לְמוֹזוֹן שֶׁחוֹדֵר בְּפָנִימִיּוֹת הָאָדָם וְשֵׁם הוֹבָא לְעֵנֶן זֶה
 76 הַפְּסוּק "וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מְעִי").
 77 וְיֵשׁ לְהוֹסִיף, שֶׁהַדְּמִיוֹן דְּמִצְוֹת וְתוֹרָה לְאִירוֹסִין וְנִשְׁוֹאִין,
 78 הָאֵמֹר לְעִיל, שֶׁעֵנֶן הַמִּצְוֹת הוּא בְּדוּגְמַת קִידוּשִׁין-אִירוֹסִין וְעֵנֶן הַתּוֹרָה הוּא

9) ובפרט שמהלשון אוגדין פתחיהן מוכח שצריך לפעולה, לאגוד את פתחו, שלא יתענג בתענוגי העולם. 10) לקו"ת שמע"צ צא,
 א — הובא באוה"ת שבהערה 2. וראה גם לקו"ת במדבר טז, ג. בלק סח, ב. ועוד. 11) תפלת שבת ויו"ט. 12) קידושין ב, ב.
 ובתוס' שם ד"ה דאסר לה אכו"ע כהקדש. 13) ראה אוה"ת תצא ע' תנעא. 14) ראה לקו"ת ברכה שם ובהמאמר שם (ריש ע' כ)
 שזהו המכוון דמצוות. 15) ראה גיטין פב, ב "קידושי דשמעון לא אהנו", דקידושין שאינם אוסרים על שום אדם אינם קידושין.
 16) תהלים מ, ט. וראה תניא פ"ה (ט, סע"ב ואילך).

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 בדוגמת נישואין הוא בשני ענינים. עניין אחד בדמיון ובהשוואה
 2 האמורה הוא באופן צורת ההמשכה וההתגלות האלוקית הנפעלת על
 3 ידי קיום המצוות ועל-ידי לימוד התורה, שההמשכה דהמצוות בהאדם
 4 המקיים את המצוה ההתגלות האלוקית שנפעלת על ידי קיום המצוות
 5 וההשפעה שלה על האדם היא
 6 בבחינת מקיף (ארוסין) 1
 7 מלמעלה מבלי לחזור בפנימיות, 2
 8 וההמשכה 3 וההתגלות
 9 האלוקית דתורה בהאדם 4
 10 העוסק בתורה היא 5
 11 בפנימיות (נשואין) 6
 12 פנ"ל. והענין השני בהשוואה 7
 13 בין אירוסין ונישואין לתורה 8
 14 ומצוות, מלבד אופן ההמשכה 9
 15 ופעולתה על האדם הוא וגם 10
 16 בהמשכה עצמה יש מקום 11
 17 להשוואה הזו, דההמשכה 12
 18 דתורה ההתגלות האלוקית 13
 19 שהאדם פועל וממשיך על ידי 14
 20 לימוד התורה היא המשכה 15
 21 והתגלית נעלית ממקור ושורש 16
 22 יותר גבוה ונעלה ופנימית 17
 23 יותר וההשפעה שלה על האדם 18
 24 היא באופן פנימי יותר 19
 25 מההמשכה דמצוות 20
 26 ההתגלות האלוקית שעל ידי קיום המצוות ובהבדל בין ההמשכה שעל ידי
 27 תורה להמשכה שעל ידי המצוות הוא גדול ומשמעותי מאד ועד כדי כך
 28 שההמשכה דמצוות היא בחינת אחרים לגבי ההמשכה
 29 דתורה כמבואר בחסידות שעל-ידי קיום המצוות פועלים המשכה והתגלות
 30 אלוקית נעלית מאור-אין-סוף, ועם זאת "תלמוד תורה כנגד כולם" וההמשכה
 31 וההתגלות שעל-ידי לימוד התורה נעלית בהרבה עד כדי כך שההתגלות שעל
 32 ידי המצוות נחשבת המשכה מ"חיצונית" הרצון האלוקי העליון ביחס
 33 להתגלות שעל-ידי לימוד התורה הנחשבת להמשכה מ"פנימיות" הרצון
 34 האלוקי העליון והמרחק בין "חיצונית" ל"פנימיות" נמשל למרחק בין בחינת
 35 "פנים" לבחינת "אחוריים" – כשיש התגלות של פנימיות הרצון זו המשכה
 36 מבחינת "פנים", המשכה מתוך עניין וקירוב ורצון, וכשיש התגלות של
 37 חיצונית הרצון בלבד, הדבר דומה להשפעה מבחינת "אחוריים" ללא רצון
 38 כאדם המשליך דבר לאחוריו, ולכן, בגלל המעלה המיוחדת והיתרון הגדול

39 של ההמשכה דתורה היא דגמת המשכת הטפה מהאיש אל
 40 האשה (נשואין) שהיא המשכה עצמית שנמשכת מעצמות ופנימיות
 41 האדם וכך גם למעלה, כביכול, ההמשכה האלוקית שעל-ידי לימוד התורה
 42 היא מפנימיות ועצמות הרצון העליון.
 43 ויש לומר, שגם ענין זה
 44 מרמז בותן חלקנו בתורתך ונוסח הבקשה הזו
 45 בתפילה רומז גם לכך
 46 שההמשכה שעל ידי התורה היא
 47 נעלית במיוחד, כפי שהולך
 48 ומבאר. דבלשון חלקנו,
 49 שני ענינים שכן לבקשה "ותן
 50 חלקנו בתורתך" יש משמעות
 51 כפולה. האחת - שהתורה
 52 נעשית חלקנו דישראל
 53 (פנ"ל) שהמשכת האלוקות
 54 שעל ידי לימוד התורה הופכת
 55 להיות חלקו ונחלתו של היהודי
 56 הלומד, והשנייה - ושהיא
 57 חלק מהקב"ה.¹³
 58 שההמשכה וההתגלות הזו היא
 59 חלק מהקודש-ברוך-הוא בעצמו
 60 דכשאתה תופס בחלק מן
 61 העצם אתה תופס בכלו
 62 וזאת בהתאם לכלל שאמר
 63 הבעל-שם-טוב ש'תפיסה' בחלק מעצמות ופנימיות של דבר נחשבת ל'תפיסה'
 64 בכלו, ולכן למרות שהעצמות והפנימיות היא, בעצם, נקודה אחת שלא
 65 מורכבת מחלקים שונים (כי אם יש בה חלוקה הרי מדובר על פרטים שמחוץ
 66 לנקודה העצמית והפנימית), הרי גם כאשר כללות העצם נעלם ולא מתגלה
 67 ורק 'מקצת' באה לידי גילוי, אותה 'מקצת' נחשבת כמו העצם כולו. ובעניינו
 68 – 'מקצת' מהענין הפנימי הנמשך על-ידי לימוד התורה הוא, למעשה, המשכת
 69 כל העצם.
 70 ג) ויש להוסיף, דזה שקדשנו במצותיך ענין הקידושין-אירוסין
 71 הוא הקדמה לותן חלקנו בתורתך ענין הנישואין, הוא
 72 מהטעמים אחד הטעמים על זה שקודם יציאת מצרים ועוד לפני
 73 מתן תורה בהר סיני נאמרה במצרים פרשת החודש, שיש בה פמה
 74 וכמה מצוות וולא רק מצוות שהיו שייכות לאותה שעה אלא מצוות
 75 שנוהגות לדורות ונמנות במנין המצוות כמו מצוות שניתנו במתן
 76

17) ראה גם לקו"ת בלק עד, א בדמעלת התורה על המצוות שני ענינים "שהיא המשכת בחי' עליונה יותר .. וגם .. (ש)ע"י התורה נמשך הגילוי בבחי' פנימיות". (18) לקו"ת בלק סח, ב. שם עא, ב. (19) כ"מ בלקו"ת בלק שם (סח, ב). (20) המשך תרס"ו ע' תקכב. המשך תער"ב ח"א ע' תקנג. וראה גם שם ע' תטו. ח"ב ע' א'פא. ועוד. וראה ספר השיחות ה'תש"א ע' 32 הע' 19. 21) בא יב, א ואילך. (22) ראה תורת מנחם — ספר המאמרים ניסן ע' קמט, שבהגאולה דיציאת מצרים ניתן הכח גם על הגאולה והחירות להתחתונים (ביטול הגזירה שלא יעלו למעלה). ולהעיר משמו"ר ספט"ו, שמדבר בענין האירוסין שהיו (בכללות) במתן תורה — ומביא ע"ז את הפסוק החודש שנאמר לפני (וסמוך ל) יציאת מצרים.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 תורה, **כי ביציאת מצרים הותחל במובן מסויים הענין דמתן-**
 2 **תורה, ולכן לפני יציאת מצרים נצטוו בני ישראל בכמה**
 3 **מצות, שזה המצוות שנאמרו בפרשת החודש לפני היציאה ממצרים היה**
 4 **הקדמה והכנה להענין דמתן-תורה שהתחיל ביציאת מצרים.**

5 **ולאחרי-זה אחרי היציאה**
 6 **ממצרים אבל עדיין לפני מתן**
 7 **תורה נצטוו בני ישראל עשר**
 8 **מצות נוספות על אלה שניתנו**
 9 **להם בפרשת החודש במרה**
 10 **שזה היה הכנה למתן**
 11 **תורה בפועל וענין זה של**
 12 **מצוות שבאו בתור הכנה למתן**
 13 **תורה הוא כעין המבואר לעיל**
 14 **ש"קדשנו במצוותיך" הוא הכנה**
 15 **ל"מתן חלקנו בתורתך" כשם**
 16 **שהקידושין הם הכנה לנישואין.**
 17 **ובבבבלות יותר באופן כללי**
 18 **יותר, מבלי להיכנס בפרטיות**
 19 **להבדלים בין המצוות שניתנו**
 20 **במצרים למצוות שניתנו במרה**
 21 **והמצוות שניתנו במתן תורה יש**
 22 **לומר, דזה ששהתורה**
 23 **מתחלת בבראשית, ולא**
 24 **ב"החודש הזה לכם" שהיא**
 25 **המצווה הראשונה שניתנה לבני**
 26 **ישראל (כמבואר בפירוש רש"י**
 27 **בתחילת פירושו על התורה)**
 28 **משום כח מעשיו הגיד**
 29 **לעמו לתת להם נחלת**
 30 **גוים, (כדברי רש"י – שאם**
 31 **יאמרו אומות העולם לבני**
 32 **ישראל ליסטים אתם שכבשתם**
 33 **ארצות שבעה גוים, יענו להם שכל הארץ היא של הקדוש-ברוך-הוא, ברצונו**
 34 **נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו) הוא על-דרך ההקדמה**
 35 **וההכנה דמעשה המצוות לתורה, כי רובם של המצוות תלויות**
 36 **בארץ (נחלת גוים) ולכן ראוי להזכיר את השייכות של בני ישראל לארץ**
 37 **ישראל לפני הציווי על מעשה המצוות שתחילתו ב"החודש הזה לכם".**
 38 **ויש לומר, שזהו גם מהטעמים על זה שקודם**

לפני יציאת מצרים נצטוו בכמה מצות, שזה היה הקדמה להענין דמתן-תורה שהתחיל ביציאת מצרים. ולאחרי-זה נצטוו עשר מצות במרה²³ שזה היה הכנה למתן-תורה בפועל. ובבבבלות יותר יש לומר, דזה ששהתורה מתחלת בבראשית, משום כח²⁴ מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים²⁵, הוא על-דרך ההקדמה דמעשה המצוות לתורה, כי רובם של המצוות תלויות בארץ (נחלת גוים).

ויש לומר, שזהו גם מהטעמים על זה שקודם חג השבועות זמן מתן תורתנו, ישנם כמה וכמה מצות מיוחדות, המצות דחג הפסח ומצות ספירת העומר. דכמו שבכל יום, כשהאדם נעשה בריה חדשה²⁶, (עקר) למוד התורה הוא לאחרי קיום פמה וכןמה מצות (קריאת-שמע, תפילין, תפלה וכו')²⁷, על-דרך-זה הוא בזמני השנה, שבחג הפסח בכל שנה ושנה הוא לידת ישראל²⁸, שלאחרי קיום המצוות המיוחדות דזמנים אלו (מצות דחג הפסח ודימי ספירת העומר) הוא זמן מתן תורתנו.

ד) וממשיך בהמאמר, דכמו שקידושי איש ואשה כפשוטם הוא על-ידי שהאיש נותן לה דבר (פרוטה או שוה פרוטה) שבו היא יכולה לקנות חיי נפשה, על-דרך-זה הוא בנוגע לזה שהקב"ה קדשנו במצותיו, שעל-ידי קיום המצוות נמשך חיות להאדם שמקיים כפשוטם הוא על-ידי שהאיש נותן לה דבר (לפחות פרוטה או חפץ שוה פרוטה) שבו היא יכולה לקנות חיי נפשה ובכך היא מסכימה להיות מקודשת לו, על-דרך-זה הוא בנוגע לזה שהקב"ה קדשנו במצותיו, וקידש אותנו אליו, כביכול, שעל-ידי קיום המצוות נמשך חיות להאדם שמקיים המצוות, בדומה לכך שהאיש נותן לאשה דבר שהיא יכולה לקבל על ידו חיות, כך המשכת והתגלות

39 חג השבועות זמן מתן תורתנו, שענינו לימוד התורה ישנם כמה
 40 וכמה מצות מיוחדות, המצות דחג הפסח ומצות ספירת
 41 העומר שהם הכנות למתן תורה בחג השבועות. דכמו שבכל יום,
 42 כשהאדם נעשה בריה חדשה לאחר שהתעורר משנת הלילה ונשמתו
 43 חזרה אליו והוא זוכה לכוחות
 44 רעניים ומחודשים, (עקר)
 45 למוד התורה הוא לאחרי
 46 קיום פמה וכמה מצות
 47 (קריאת-שמע, תפילין,
 48 תפלה וכו') כך שלמוד
 49 התורה בא (בעיקר) אחרי הכנה
 50 והקדמה של כמה מצוות, על-
 51 דרך-זה הוא בזמני
 52 השנה, שגם בסדר מהלך
 53 השנה ההתחלה היא במצוות,
 54 וההמשך בתורה שבחג
 55 הפסח בכל שנה ושנה
 56 הוא לידת ישראל, בדומה
 57 לכך שכל אדם נעשה מידי בוקר
 58 בריה חדשה, כך עם ישראל כולו
 59 נולד מחדש בחג הפסח מידי
 60 שנה בשנה שלאחרי קיום
 61 המצוות המיוחדות
 62 דזמנים אלו של חג הפסח
 63 והימים הבאים אחריו (שהם
 64 מצות דחג הפסח ודימי
 65 ספירת העומר) הוא זמן
 66 מתן תורתנו היינו קיום
 67 המצוות ואחר כך לימוד התורה.
 68 ד) וממשיך בהמאמר
 69 הנזכר של הרבי מהר"ש, דכמו
 70 שקידושי איש ואשה
 71 כפשוטם הוא על-ידי שהאיש נותן לה דבר (לפחות פרוטה
 72 או חפץ שוה פרוטה) שבו היא יכולה לקנות חיי נפשה ובכך
 73 היא מסכימה להיות מקודשת לו, על-דרך-זה הוא בנוגע לזה
 74 שהקב"ה קדשנו במצותיו, וקידש אותנו אליו, כביכול, שעל-ידי
 75 קיום המצוות נמשך חיות להאדם שמקיים המצוות, בדומה לכך
 76 שהאיש נותן לאשה דבר שהיא יכולה לקבל על ידו חיות, כך המשכת והתגלות

ועפ"ז יומתק שיציאת ישראל ממצרים היתה בזכות שקבלו התורה (פרש"י עה"פ שמות ג, יב. משמו"ר פ"ג, ד) — אף שהסיבה (הזכות) צריכה להיות לפני המסובב (היציאה ממצרים) * — כי הענין דמתן תורה התחיל ביציאת מצרים.
 (23 סנהדרין נו, ב. 24 תהלים קיא, ו. 25) פרש"י ר"פ בראשית. (26 ראה שו"ע אדה"ז מהדו"ב או"ח ס"ד ס"ג-יד. 27) ראה שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס קנה "מצוה מן המובחר לקבוע אותה מיד אחר התפלה". וראה לקו"ת ברכה צו, ב. וראה תורת מנחם — ספר המאמרים כסלו ע' קכת. 28) יחזקאל קאפיטל טז.

(* ומ"ש בשו"ע או"ח טו"ס תקנא "יקבלו עליהם להתענות כו' כשיצולו" הוא לפי שהקבלה בפועל להתענות ישנה מוקדם.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 האלוקות שבאה לאדם על-ידי קיום המצוות משפיעה לו חיות כמו שכתוב
 2 על המצוות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם.
 3 והגם שהמצוות הם רצון העליון, דרצון הוא בחינת סוכב,
 4 שמצד עצמו הוא קדוש ומובדל מהעולמות, על האמור שקיום
 5 המצוות ממשיך לאדם חיות יש
 6 מקום לשאול: כשם שבכוחות
 7 הנפש המוחין והמידות (השכל
 8 והרגש) הם כוחות 'פנימיים'
 9 (שמלוכשים באברי הגוף, והם
 10 כוחות מוגדרים ומחולקים)
 11 ואילו כוח הרצון הוא כוח
 12 'מקיף' וכללי שנמצא בכל הגוף
 13 בשווה, כך למעלה, כביכול,
 14 עשר הספירות הם המשכות
 15 'פנימיות' ואילו הרצון העליון
 16 הוא 'מקיף' וכללי ולמעלה
 17 מהתלבשות בעולם ובנבראים
 18 באופן פנימי, ומאחר שהמצוות
 19 הן ביטוי לרצון העליון, איך
 20 אפשר לומר שקיום המצוות
 21 ממשיך לאדם חיות פנימית? על
 22 כך בא המענה: מכל-מקום
 23 אף שבמקור המצוות נמשכות
 24 מהרצון ה'מקיף', בכל זאת
 25 נמשך ומתגלה מאור זה
 26 חיות להאדם שמקיים
 27 המצוות, חיות פנימית[ת].
 28 וממשיך ומביא הוכחה לכך שלאור הנמשך בנפש האדם על ידי קיום המצוות
 29 יש השפעה פנימית ולא רק פעולה בדרך מקיף:
 30 וכמוכּן גם מזה שהאור שנמשך על-ידי המצוות פועל (לא
 31 רק במחשבה דבור ומעשה שלו, שהם דברים חיצוניים לעומת
 32 כוחות הנפש עצמם והשפעה עליהם יכולה להיות גם כתוצאה מאור מקיף,
 33 כפי שרואים בטבע האדם שכדי להשפיע עליו במחשבה דיבור ומעשה, היינו
 34 בהנהגה בפועל, אין הכרח שהשפעה תחזור בו בפנימיות והוא יודעה
 35 לחלוטין עם תוכן המעשים, מה-שאי-כן כדי לחולל שינוי ולהשפיע על השכל
 36 והרגש שלו יש צורך בהשפעה פנימית, וכיוון שכאן האור האלוקי הנמשך על
 37 ידי קיום המצוות משפיע לא רק על החלק החיצוני של המחשבה, דיבור
 38 ומעשה אלא גם בהמדות רגש הלב ועד בהרצון ותענוג שבו,
 39 ויתירה מזו שיש לזה השפעה גם על הכוחות הנעלים יותר, הרצון והעונג שהם
 40 כוחות עמוקים יותר בנפש וכמוכּא לעיל (סעיף א-ב) מהמאמר,
 41 שעל-ידי המצוות נעשה מובדל מהתאוות ומכל מדות

42 הרעות, הרי שנפעל בו שינוי פנימי מהותי ולא רק עניין חיצוני ושיענין
 43 אוגדין פתחיהן האמור לעיל בפירוש הכתוב "גן נעול" (שנעשה
 44 על-ידי המצוות) הוא שאין לו תענוג אלא באלקות ולא בשום
 45 דבר אחר שזה בוודאי מוכיח שההשפעה היא עמוקה ופנימית ביותר (למרות
 46 שכאמור מקורה ברצון העליון
 47 שהוא 'סוכב' ומקיף, כי בכוחו
 48 של קיום המצוות להביא את
 49 ההמשכה הזו בפנימיות).
 50 אלא שכל זה אף שמדובר
 51 בדברים גבוהים ונעלים בעבודת
 52 ה' החל מהתרחקות מתאוות
 53 ומידות רעות ועד למצב שבו אין
 54 לאדם שום תענוג מלבד התענוג
 55 באלוקות הוא רק
 56 בחיצוניות הלב היינו שכל
 57 זה בהחלט נוגע לו בפנימיות
 58 וחוזר לליבו ועושה בו שינוי
 59 מהותי ובכל זאת הדבר מגיע רק
 60 לחיצוניות הלב ולא נקלט
 61 עדין בתוך תוך עומק
 62 לבבו ויש נקודה עמוקה
 63 ופנימית מאד, "תוך תוך עומק
 64 לבבו", שבה ההשפעה עדיין לא
 65 חודרת. ולכן נקראת
 66 ארוסה ורק כאשר נפעל עניין
 67 הנישואין, אזי ההתקרבות של
 68 האדם לאלוקות היא במידה כזו
 69 שיש לה פעולה והשפעה גם בתוכי עומק הלב.
 70 ועתה חזור ליישוב השאלה שנשאלה בתחילת המאמר: לשם מה הובא
 71 במאמר פירוש התרגום "גן נעול" הוא גן עדן והרי גם אם נפרש שהמשל
 72 מ"גן נעול" שבפסוק זה מדבר על גן במובן הפשוט, גן גשמי, עדיין מובן
 73 ש"אוגדין פתחיהן" בנמשל היינו שהתענוג הוא רק באלוקות ומה נוסף בהבנת
 74 העניין על-ידי פירוש התרגום "גן נעול" הוא גן עדן? והביאור:
 75 ועל-פי-זה "גן נעול" לא מדבר רק אלא עצם העיסוק בקיום המצוות
 76 ובלימוד התורה אלא שהאדם נמצא בדרגה שהוא "נעול" ולא מאפשר כניסה
 77 של שום עונג ("גן") מלבד התענוג באלוקות יש לבאר פרוש התרגום
 78 שגן נעול קאי על גן-עדן, שאי-אפשר לכנס בו פני-אם
 79 נפשות הצדיקים והוא "נעול" בפני כל שאר בני האדם שאינם צדיקים,
 80 כי הענין דאוגדין קושרים וסוגרים פתחיהן באופן הנ"ל שגם
 81 התענוג שלו ולא רק המחשבה והדיבור והמעשה שלו הוא רק
 82 באלקות, הוא על-ידי המשכת האור מלמעלה (על-ידי קיום

(29) אחרי יח, ה. ובלקו"ת שה"ש ב, א [ועד"ז בדרך חיים פע"ה (פב, א ואילך)] "וחי בהם — שמקבל מהם חיות". (30) ראה גם תורת מנחם — ספר המאמרים אדר ע' נח. ולהעיר מתניא פמ"ז — ראה תורת מנחם — ספר המאמרים שם הערה 50. (31) ראה לקו"ת מטות פה, ג, דכשנקלט האור "בתוך תוך עומק לבבו", אז דוקא נק' נשואה.

גן נעול אחותי כלה

ביאור בדרך אפשר

1 המְצוֹת), והמשכת וגילוי האור בנפש הוא הנותן את הכוח לכך וְלָכֵן
 2 המְשָׁל על זה הוא מַגְן-עֵדֶן, תַּעֲנוּג אֱלֹקִי (שְׁמִלְמַעְלָה) כי
 3 אין הכוונה רק להביא משל לעצם העובדה שהתענוג הוא רק באלוקות אלא
 4 המשל מכיון גם במובן זה שכמו שבמשל מדובר על תענוג באלוקות שישנו
 5 בגן עדן, כך בנמשל האדם בא
 6 לידי כך בכוח המשכת האלוקות
 7 בנפשו.
 8 וַיֵּשׁ לֹאמֵר, וליישב את
 9 השאלה האמורה דְּזָה
 10 שְׂמִיָּא בְּהַמְאָמֵר
 11 (בַּתְּחִלָּתוֹ) פְּרוּשׁ
 12 הַתְּרַגּוּם, ש"גן נעול" האמור
 13 בפסוק הוא גן עדן (למרות שגם
 14 גן כפשוטו הוא משל הולם)
 15 הוא, כי פְּרוּשׁ זה הוא
 16 הַיְסוּד לְהַבְאֵר
 17 שְׂבִיחַתְּךָ, שְׂאֻגְדִין
 18 פְּתִיחֵיהֶן הוּא עֵינֵן קִדְשָׁנוּ
 19 בְּמִצְוֹתֶיךָ והקירוב לאלוקות
 20 שנהי' עליידי קיום המצוות,
 21 כמבואר לעיל בהרחבה.
 22 (ה) וּבְעוֹמֵק יוֹתֵר יֵשׁ
 23 לֹאמֵר בְּהַקְדִּים הַבְּיָאוֹר
 24 בְּזָה בטעם וסיבת הדבר
 25 שְׂמִיָּא בְּהַמְאָמֵר בְּעֵינֵן
 26 וְתֵן חֲלֻקְנוּ בַּתּוֹרָתְךָ
 27 (שְׁהוּא עֵינֵן הַנְּשׂוֹאִין),
 28 דְּלִכְאוּרָה, הֲרִי בְּמִאָמֵר
 29 זֶה הוּא מְבָאֵר שְׁגֵן נְעוּל
 30 הוּא עֵינֵן קִדְשָׁנוּ
 31 בְּמִצְוֹתֶיךָ, וּמָה נוֹגֵעַ כָּאֵן
 32 לְבָאֵר הָעֵינֵן דְּתֵן חֲלֻקְנוּ
 33 בַּתּוֹרָתְךָ שהוא ענין הנישואין
 34 ועוד להאריך בעניין זה?
 35 וּבְפִשְׁטוֹת יֵשׁ לֹאמֵר, דְּזָה שְׂמִיָּא בְּכָאֵר כָּאֵן הָעֵינֵן דְּתֵן חֲלֻקְנוּ
 36 בַּתּוֹרָתְךָ, נוֹגֵעַ לְגַל נְעוּל שְׂבִיחַתְּךָ הַכְּתוּב שְׁהוּא עֵינֵן נוֹסֵף עַל
 37 "גן נעול". דְּאִיתָא יֵשׁ, מובא בַּמְדְּרָשׁ עַל פְּסוּק זֶה גֵן נְעוּל אֱלוֹ
 38 הַבְּתוּלוֹת, גֵּל נְעוּל אֱלוֹ הַבְּעוּלוֹת, וּמְבָאֵר ה'צַמַּח צֶדֶק' אַת
 39 הַמְשַׁמְעוֹת הַרוּחָנִית הַפְּנִימִית שֶׁל הַדְּבָרִים דְּגֵן נְעוּל הוּא בְּחִינַת
 40 אַרְוֶסָה, וְגַל נְעוּל הוּא בְּחִינַת נְשׂוֹאָה וּכְמִבּוּאֵר לְעִיל שְׁעִינֵן
 41 הַנְּשׂוֹאִין שְׁהוּא יְחוּד פְּנִימִי מוֹרָה עַל קֶשֶׁר עִמּוֹק וּפְנִימִי יוֹתֵר בֵּין הָאֲדָמָה

ביאור בדרך אפשר

והקדוש-בירוך-הוא. וַיֵּשׁ לְקַשֵּׁר זֶה פִּירוּשׁ זֶה שֶׁל ה'צַמַּח צֶדֶק' ש"גן
 נעול" הוא ענין האירוסין-קידושין ו"גל נעול" הוא ענין הנישואין" עַם
 פְּרוּשׁ נוֹסֵף שֶׁל ה'צַמַּח צֶדֶק' דְּגַל נְעוּל הוּא עֵינֵן גֵּל עֵינֵי
 וְאֲבִיטָה נְפִלְאוֹת מְתוֹרָתְךָ, כִּי עֵיקַר עֵינֵן הַנְּשׂוֹאִין יְהִיָּה
 לְעֵתִיד לְבּוֹא, הַדְּרָגָה
 הַגְּבוּהָה בִּיחּוּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִם
 הַקְּדוּשׁ-בִּירוּךְ-הוּא תְּהִיָּה לְעֵתִיד
 לְבּוֹא, כַּאֲשֶׁר הַאֲלוּקוֹת תְּהִיָּה
 בְּגִילוּי, "גל עיני" ולימוד התורה
 יְהִיָּה בְּתַכְלִית הַשְּׁלִימוֹת לְפִי
 שְׂאֻז יְהִיָּה הַגִּלּוּי
 דְּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וּגַם
 הַדְּבָרִים שְׂכִיּוֹם הֵם בְּהַעֲלֵם,
 וְהַלִּימוֹד עֲלֵיהֶם הוּא בִּידְעִת
 הַמְּצִיאוֹת בְּלִבְךָ. יְהִיּוּ בְּגִלּוּי
 בְּהַשְׁגַּת הַמְּהוּת]. וְאִמְנֵם לְפִי זֶה
 אֲפֹשֶׁר לְבָאֵר מְדוּעַ בְּמִאָמֵר
 מְדוּבָר גַּם עַל "גל נעול" (יִתֵּן
 חֲלֻקְנוּ בַּתּוֹרָתְךָ) וְלֹא רַק עַל "גן
 נעול" (קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ) כִּי
 עֵינֵי הַנְּשׂוֹאִין בֹּא בְּהַמְשָׁךְ
 לְעֵינֵי הַקִּדּוּשִׁין אֲבָל, כִּי
 שְׂבִיחַתְּךָ זֶה (דְּהַמְשָׁךְ
 מְצָה זו) מְדַבֵּר רַק בְּעֵינֵן
 גֵּן נְעוּל (וְהַבְּאֵר דְּגַל
 נְעוּל מְתַחִיל בְּהַמְאָמֵר
 שְׂלֹא תִּרְוִי ב'הַמְשָׁךְ' מְצָה זו
 תִּרְוִי שְׁשֵׁנִי הַמִּאֲמָרִים הַלְלוּ הֵם
 חֲלִיקִים מִמֶּנּוּ), מְסַתְּפֵר
 לֹאמֵר, דְּזָה שְׂמִיָּא בְּכָאֵר
 בְּמִאָמֵר זֶה דִּבְכוּר-הַמְּתַחִיל
 "גן נעול" הָעֵינֵן דְּתֵן
 חֲלֻקְנוּ בַּתּוֹרָתְךָ, אִף שֶׁאֵין
 זֶה הַנּוּשָׂא הָעֵיקָרִי שֶׁל הַמִּאֲמֵר
 הוּא, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מְתוּסָף בְּאֹר בְּהַבְּנַת הָעֵינֵן דְּגֵן נְעוּל
 עֲצוּמוֹ (וְלֹא רַק מְשׁוּם ש"גן נעול" הוּא הַכְּנָה וְהַקְּדָמָה ל"גל נעול"). דְּזָה
 שְׂעַל-יְדֵי הָעֵבֹדָה דְּגֵן נְעוּל (קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ) כָּאִים לְתֵן
 חֲלֻקְנוּ בַּתּוֹרָתְךָ - קְלִיטָה פְּנִימִיּוֹת, שׁוּחַ הִיתְרוֹן שֶׁל לִימוּד הַתּוֹרָה
 עַל קִיּוֹם הַמְּצוּוֹת כְּמִבּוּאֵר לְעִיל הוּא לְפִי שְׂבִיחַתְּךָ דְּהַמְצוֹת
 שְׂעַל-יְדֵי נַעֲשֵׂה הַקְּדוּשִׁין, הִיא בְּאֹפֶן דְּחִי בְּהֵם בְּחִיּוֹת
 פְּנִימִיּוֹת] (כְּנ"ל סְעִיף ד) כְּמִסּוּבָר לְעִיל שְׂקִיּוֹם הַמְּצוּוֹת מְגַלָּה וּמְמַשֵּׁךְ

32) והלשון אוגדין פתחיהן (ראה לעיל הערה 9) — אף שהתענוג שלו הוא רק באלקות — יש לומר, כי גם בחינה זו נק' אתכפיא (ראה לקו"ת שם פד, ג). ולהעיר מספחמ"צ להצ"צ צו, א-ב, דגם כשיש לו אהבת ה' אלא שהאהבה היא רק בחיצוניות הלב, נכלל זה ב"כובש את יצרו". 33) שהש"ר עה"פ. 34) אוה"ת שה"ש כרך ב' ע' תמג. 35) אוה"ת שם ע' תנו. 36) תהלים קיט, יח. 37) שמו"ר ספט"ו. 38) פרש"י עה"פ שה"ש א, ב. 39) לקו"ת שה"ש מח, א. 40) פ"ז.

